

Міжнародний гуманітарний університет
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
Циклова комісія зі спеціальності «Комп'ютерна інженерія»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ

Галузь знань	12 – «Інформаційні технології»
Спеціальність	123 – «Комп'ютерна інженерія»
Назва освітньої програми	Комп'ютерна інженерія
Рівень передвищої освіти	Фаховий передвищий рівень

Розробники і викладачі	Контактний тел.	E-mail

1. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

Навчальна дисципліна «Філософія» входить до циклу гуманітарних нормативних предметів і є невід'ємною частиною загальнокультурного, професійного, соціального та особистісного розвитку здобувача. Філософія – це світоглядна і водночас методологічна основа, на базі якої відбувається засвоєння гуманітарних, загальноосвітніх, фундаментальних та прикладних дисциплін. Значною мірою саме завдяки їй стає можливий вихід свідомості здобувачів за межі вузькопрофесійної підготовки, формування у них аналітичних, критичних, логічних навичок та орієнтація на загальнолюдські цінності.

Курс «Філософія» охоплює собою як основні періоди історичного розвитку світової філософської думки, так і теоретичну проблематику основних розділів філософського знання. Окремою темою виділяється українська філософська думка, вивчення якої дає змогу ознайомитись з особливостями українського типу мислення та його зв'язку із практикою. В рамках української філософії здобувачі також ознайомлюються з філософським надбанням філософів, що творили і працювали в м. Одесі.

Метою викладання навчальної дисципліни «Філософія» є спрямування здобувачів до оформлення власної світоглядної позиції та оволодіння методологією мислення та діяльності. Основними завданнями вивчення дисципліни є: - осмислення предмету філософії, її статусу в системі сучасної науки, розуміння ролі філософії у формуванні і розвитку творчого мислення; - розкриття сутності і значення основних напрямків розвитку філософської думки, ознайомлення з історичними віхами зарубіжної та вітчизняної філософії, взаємозв'язком їх ідей і концепцій; - засвоєння основних понять, принципів, категорій і функцій філософії, формування вміння співвідносити філософські, світоглядні ідеї та теорії з практикою суспільного життя; - створення належної теоретичної основи для вільного світоглядного самовизначення сучасного фахівця.

2. ОЧІКУВАНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКІ ПЛАНУЄТЬСЯ СФОРМУВАТИ, ТА ДОСЯГНЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність	
ІК	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі в галузі інформаційних технологій в процесі професійної діяльності або навчання, що вимагає застосування методів і технологій комп'ютерної інженерії та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності, здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.
Загальні компетентності	
ЗК1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя
ЗК5	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово
ЗК8	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
ЗК9	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
Результати навчання	
РН1	Знати свої права, як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
РН5	Дотримуватись кодексу професійної етики, застосовувати і використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя
РН12	Поєднувати теорію і практику, знаходити та обґрунтовувати шляхи рішення типових задач у професійній діяльності з урахуванням виробничих інтересів

3. ОБСЯГ ТА ОЗНАКИ КУРСУ

Загалом		Вид заняття			Ознаки курсу		
ЄКТС	годин	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота	Курс, (рік навчання)	Семестр	Обов'язкова / вибіркова
4	120	28	14	78	3 (на основі БЗСО) 2 (на основі ПЗСО)	5 (на основі БЗСО) 3 (на основі ПЗСО)	Обов'язкова

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Загалом	Лекційні заняття	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Філософія як форма духовно-практичного та інтелектуального осягнення світу	16	4	2	10
Тема 2. Філософія Стародавнього Сходу	16	4	2	10
Тема 3. Основні періоди розвитку західноєвропейської філософії	16	4	2	10
Тема 4. Філософська думка в Україні	18	4	2	12
Тема 5. Основні розділи філософського знання	18	4	2	12
Тема 6. Людина як центр філософського знання	18	4	2	12
Тема 7. Філософський аналіз суспільства	18	4	2	12
Загалом	120	28	14	78
Підсумковий контроль – екзамен				

5. ТЕХНІЧНЕ Й ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ / ОБЛАДНАННЯ

Здобувачі отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням платформ он-лайн навчання на основі інформаційних систем Moodle або Google Classroom. Виконання практичних робіт та проведення індивідуального тестування, забезпечується за допомогою існуючих в університеті комп'ютерних класів, бібліотеки та платформ он-лайн навчання на основі інформаційних систем Moodle або Google Classroom.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Філософія як форма духовно-практичного та інтелектуального осягнення світу. Питання: 1. Поняття світогляду. 2. Світовідчуття, світосприйняття, світорозуміння. 3. Типи світогляду: міфологічний, буденний, релігійний, філософський, науковий, художньо-образний. 4. Структура світогляду. 5. Філософія і світогляд.	10
2	Тема 2. Філософія Стародавнього Сходу. Питання:	10

	1. Провідні ідеї і напрями стародавньої індійської думки. 2. «Упанішади» як основні ведійські тексти. 3. Ортодоксальні (міманса, веданта, йога) та неортодоксальні (джайнізм, буддизм, лоаята) школи. 4. Основні положення джайнізму. 5. Канонічні джерела стародавньої китайської думки.	
3	Тема 3. Основні періоди розвитку західноєвропейської філософії. Питання: 1. Натурфілософський період античної філософії: Фалес і мілетська школа, Піфагор, Геракліт, Парменід та елейська школа, Демокріт. 2. Еліністичний період античної філософії: Епікур, стоїки, скептики. 3. Патрістичний період середньовічної європейської філософії. 4. Гуманістичні вчення доби європейського Відродження. 5. Складення розширеної таблиці періодизації європейської філософії.	10
4	Тема 4. Філософська думка в Україні. Питання: 1. Розвиток філософського знання в м. Одесі в XIX – початку XX ст. (М. Я. Грот, Г. І. Челпанов, М. М. Ланге, Г. В. Флоровський). 2. Філософія в м. Одесі 30-50-х років (Б. М. Меламед, С. Я. Коган). 3. Системна філософія в Одесі (А. І. Уйомов, Л. М. Терентьева, Л. М. Сумарокова, А. Ю. Цофнас). 4. Гуманітарна філософська традиція в Одесі: історія і сучасність (І. Я. Матковська, І. В. Голубович, О. А. Довгополова, С. Г. Секундант).	12
5	Тема 5. Основні розділи філософського знання. Питання: 1. Філософські моделі буття: монізм, дуалізм, плюралізм. 2. Хаос і порядок. 3. Простір і час.	12
6	Тема 6. Людина як центр філософського знання. Питання: 1. Співвідношення в людині природного, соціального, персонального та трансцендентного. 2. Свобода, творчість, активність як людські феномени. 3. Основні концепції свободи. Свобода та відповідальність. 4. Філософсько-антропологічні погляди К. Кастанеди. Написання філософського есе.	12
7	Тема 7. Філософський аналіз суспільства. Питання. 1. Проблема суспільного прогресу. 2. Соціальні інститути: поняття, зародження, функції, значення.	12

3. Мораль і право. Функції права і функції моралі в суспільстві.	
4. Людина і суспільство.	
5. Природа як соціальна цінність.	
Загалом	78

7. ВИДИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Види контролю	Складові оцінювання
Поточний контроль та тестування, які здійснюються у ході проведення практичних занять, консультацій та відпрацювань	50%
Підсумковий контроль, який здійснюється у ході проведення екзамен	50%
Методи діагностики знань (контролю)	Фронтальне опитування, тестові завдання, робота у групах, розв'язання практичних завдань, екзамен

8. ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальний відсоток оцінювання
Систематичність і активність роботи на практичних заняттях			
1.1. Підготовка до практичних занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час практичних занять	20
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.2. Індивідуальне тестування	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка результатів виконання тесту	20
Виконання індивідуальних завдань (дослідна робота здобувача)			
1.3. Інші види індивідуальних завдань, в т.ч. підготовка наукових публікацій, участь у роботі круглих столів, конференцій тощо.	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять, наукових конференцій та круглих столів.	10
Разом балів за поточний контроль			50
Підсумковий контроль – екзамен			50
Загалом балів			100

9. КРИТЕРІЇ ПІДСУМКОВОЇ ОЦІНКИ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ

Рівень знань оцінюється:

– «відмінно» / «зараховано» А – від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, на екзамені демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях, практичних та лабораторних заняттях, під час яких виконував усі поставлені завдання та давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, виконав лабораторні роботи та завдання до самостійної роботи, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

– «добре» / «зараховано» В – від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу на екзамені, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях, практичних та лабораторних заняттях, під час яких виконував усі поставлені завдання та давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, виконав лабораторні роботи та завдання до самостійної роботи, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

– «добре» / «зараховано» С – від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу на екзамені, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність виконаних лабораторних робіт та завдань до самостійної роботи та активність у науково-дослідній роботі;

– «задовільно» / «зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та практичних заняттях, на екзамені володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність виконаних лабораторних робіт та завдань до самостійної роботи;

– «задовільно» / «зараховано» Е – від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та практичних заняттях, на екзамені володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, виконав не всі завдання до самостійної роботи;

– «незадовільно з можливістю повторного складання» / «не зараховано» FХ – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;

– «незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» / «не зараховано» F – від 1 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами

100-бальною шкалою	Шкала за ECTS	За національною шкалою	
		екзамен	залік
90-100	A	Відмінно	Зараховано
82-89	B	Добре	Зараховано
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	Зараховано
60-63	E		
35-59	Fx	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F		

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Вступ до філософії : навч.-метод. посіб. / Владленова І.В.; Годзь Н.Б.; Городиська О.М. та ін.; за ред. Городиської О.М.; Дольської О.О. Х. : НТУ «ХП», 2018. 187 с. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/44a02c5e-6363-4c1c-9af9-15d3242db29f/content> (дата звернення 25.08.2023)
2. Філософія: підручник / В.С. Бліхар, М.М. Цимбалюк, Н.В. Гайворонюк, В.В. Левкулич, Б.Б. Шандра, В.Ю. Свищо. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. 440 с. URL: <https://is.gd/AAheM3> (дата звернення 25.08.2023)
3. Філософія [Електронний ресурс] : навч. посібник / Ю. М. Вільчинський, Л. В. Северин-Мрачковська, О. Б. Гаєвська та ін. Київ : КНЕУ, 2019. 368 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Vilchynskiy_Yurii/Filosofia.pdf? (дата звернення 25.08.2023)
4. Шепетяк Олег, Шепетяк Оксана. Філософія: Підручник. Львів: Місіонер, 2020. 784 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/35525/2/O_Shepetiak_Philosophy_IFF.pdf (дата звернення 25.08.2023)

Додаткова

1. Ващак М. Ідея свободи у творчості Григорія Сковороди. Медієвіст. 11 квітня 2013 р. URL: https://www.medievalist.org.ua/2013/04/blog-post_2847.html (дата звернення 25.08.2023).
2. Гоббс Т. Левіафан / пер. з англ. Р. Димерця та ін. Київ : Дух і літера, 2000. 606 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Thomas_Hobbes/Leviafan_abo_Sut_budova_i_povnovazhennia_derzhavy_tserkovnoi_ta_svitskoi.pdf? (дата звернення 25.08.2023)
3. Кастанеда К. Вчення дона Хуана / переклад Анна Кравець. Львів : Terra Incognita, 2018. 272 с. URL: <https://javalibre.com.ua/java-book/book/2919971> (дата звернення 25.08.2023).
4. Коваленко, І. І., Мелякова, Ю. В., & Кальницький, Е. А. Феноменологія творчості у цифрову епоху. Вісник НЮУ імені Ярослава Мудрого. Серія : Філософія, філософія права, політологія, соціологія. 2020. 1(44). С. 157–167. URL: <https://doi.org/10.21564/2075->

7190.44.195922

5. Крижановська Т. О. Особливості критичного мислення в античній філософській думці періоду класики. Культурологічний альманах. 2023. Вип. 2. С. 185–190. DOI <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2023.2.25>
6. Крижановська Т. О. Символічний світ культури Григорія Сковороди. Технології, інструменти та стратегії реалізації наукових досліджень : матеріали V Міжнародної наукової конференції, м. Київ, 24 лютого, 2023 р. / Міжнародний центр наукових досліджень. — Вінниця : Європейська наукова платформа, 2023. С. 285–287. DOI: <https://doi.org/10.36074/mcnd-24.02.2023>
7. Луцюк М. В. Вень (філософія) / Велика українська енциклопедія. URL: [https://vue.gov.ua/Вень \(філософія\)](https://vue.gov.ua/Вень_(філософія)) (дата звернення: 25.08.2023).
8. «Незвична» філософія Григорія Сковороди. Офіційний сайт Національного університету Острозька академія. 22 листопада 2012. URL: <https://www.oa.edu.ua/ua/info/news/2012/11-22-1> (дата звернення 25.08.2023).
9. Ніцше Ф. Так казав Заратустра / Фридрих Ніцше. Жадання влади; [пер. з нім. А.Онишка, П.Таращука]. Київ : Основи, 2003. С. 7–342. URL: https://chtyvo.org.ua/authors/Nietzsche_Friedrich/Tak_kazav_Zaratustra_Zhadannia_vlady/ (дата звернення 25.08.2023).
10. Новіков Б. В. Філософія як теорія і методологія творчості. Вісник НТУУ “КПІ”. Серія : Філософія. Психологія. Педагогіка. 2011. Випуск 2. С. 108–113. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/4399/1/21-filos-B.Novikov.pdf> (дата звернення 25.08.2023)
11. Платон. Бенкет / пер. з давньогрецьк. У. Головач. Львів : Видавництво УКУ, 2018. 220 с. URL: https://www.e-reading.life/bookreader.php/1001335/Admin_-_PLATON.html (дата звернення 25.08.2023)

Інформаційні ресурси

1. Філософський енциклопедичний словник [укладач В.І. Шинкарук]. Київ : Абрис, 2002. 742 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Shynkaruk_Volodymyr/Filosofskyi_entsyklopedychnyi_slovnyk.pdf (дата звернення 25.08.2023)
2. Psylib: Електронна бібліотека. URL: <http://www.psylib.kiev.ua> (дата звернення 25.08.2023)
3. Сайт культурної асоціації «Новий акрополь». Бібліотека. URL: <https://newacropolis.org.ua/articles> (дата звернення 25.08.2023)